


## ★ Innovationscenter: Økologiske planteavlere skal indstille sig på en fremtid med mindre husdyrgødning

 LandbrugsAvisen.dk, 17. juli 2023 06:22, Helle A. Christensen..., 539 ord, Id:e9c452d0,

Fremtidig vækst i økologisk landbrug kan kun ske, hvis økologerne bruger mindre husdyrgødning. Innovationscenter for Økologisk Landbrug tester modeller uden input af husdyrgødning.

Økologiske planteavlere ser ind i en fremtid, hvor de ikke vil kunne basere sig på husdyrgødning som den centrale kilde til næringsstoffer.

Det er konsekvensen, når man vil fordoble det økologiske areal, samtidig med at husdyrene bliver færre, og landbruget skal omstille sig i en mere plantebaseret retning.

Det er ifølge Sven Hermansen, chefkonsulent ved Innovationscenter for Økologisk Landbrug, baggrunden for, at innovationscentret aktuelt arbejder på at finde holdbare modeller for økologisk planteavl - uden input af husdyrgødning.

- Samtidig har økologien udfordret sig selv med strammere kvælstofregler for at mindske afhængigheden af konventionel husdyrgødning, siger Sven Hermansen,

### Syv-årigt sædskifte

I det syv-årige modelsædskifte uden input af husdyrgødning, som Innovationscentret har opstillet, kommer næringsstofferne fra ensileret kløvergræs og fra have-parkaffald, der kan opfylde de økologiske markers behov for fosfor og kalium.

De foreløbige resultater understreger, at det ikke ligger på den flade hånd at undvære husdyrgødningen.

Blandt andet koster det på bundlinjen, når nogle af markerne afsættes til at 'dyrke kvælstof' i form af kløvergræs, som skal høstes og ensileres til mobil grøngødning. Vintersæd med højt udbyttepotentiale bliver desuden svært at passe ind i sædskiftet med de gødningstyper, der vil være til rådighed.

- Med to af syv marker, som ikke giver en salgbar afgrøde, er det klart, at vi kommer til at sænke det salgbare udbytte, siger Sven Hermansen.

En anden stor udfordring er tilgængeligheden af kvælstoffet, hvor alt skal en tur gennem jordens mikroorganismer for at blive plantetilgængeligt.

- Det hele er jo meget afhængigt af vand og temperaturer og af jordens generelle beskaffenhed. Grøngødning, ensilage og kløvergræsensilage skal indarbejdes i jorden, så vårsåede afgrøder vil blive dominerende.

Ingen merpris i sigte

Samtidig er der ikke noget, der tyder på, at forbrugerne vil betale markant mere for økologiske fødevarer frembragt uden input af husdyrgødning.

Det viser en undersøgelse, Økologisk Innovationscenter har lavet.

- Plantemad-dagsordenen er italesat, men endnu ikke slået igennem i praksis, siger Sven Hermansen.

Han mener, at fremtidsperspektiverne for økologisk planteavl uden husdyrgødning afhænger af den værdi, samfundet vil tillægge dyrkningen. Klimamæssigt kan drivhusgasser fra den plantebaserede gødning blive en udfordring, men der er en væsentlig klimagevinst ved at producere økologiske salgsafgrøder til konsum frem for foderafgrøder.

Sven Hermansen understreger, at der i virkelighedens verden vil være mange mellemscenarier, hvor blandt andet biogasanlæg spiller en positiv rolle, og hvor husdyrgødning ikke er helt ude.

- Der er mange faglige ting i forhold til både udbytter, økonomi og klima, vi ikke har haft fat på endnu. Den vigtigste pointe i den her sammenhæng er nok, at vi skal bruge helt grundlæggende og klassiske økologiske greb for at gøre planteavl robust, når udgangspunktet er færre husdyr og mere økologi, siger Sven Hermansen.

Faktaboks

Regner på øko-vækst uden husdyrgødning

Innovationscenter for Økologisk Landbrug arbejder med modeller for økologisk planteavl uden input af husdyrgødning.

Den nuværende model med husdyrgødning som primær kilde til næringsstoffer er ikke holdbar, hvis målene for vækst i økologien skal nås, fastslår innovationscentret.

Af landbrugsaftalen fra oktober 2021 fremgår, at det økologiske areal skal fordobles frem mod 2030. Regeringsgrundlaget har ikke ændret det.

EU-Kommissionens målsætning er, at 25 procent af landbrugsarealet skal være økologisk i 2030.

- Køerne har traditionelt stor betydning for forsyningen med næringsstoffer på de økologiske planteavlsbrug, som hverken bruger pesticider eller handelsgødning. Arkivfoto: Jens Tønnesen.